

LARS-ERIK BORGE
Professor ved Institutt for samfunnsøkonomi, NTNU

Eiendomsskatten: Statlig eller kommunal? Obligatorisk eller frivillig?*

Kommentaren tar utgangspunkt i at avvikling av fordelsbeskatningen av egen bolig, reduksjon av formuesskatten og økt globalisering gir et økonomisk grunnlag for en utvidet eiendomsskatt. Det argumenteres for at en utvidet eiendomsskatt fortsatt bør være en eksklusiv kommunal skatt som ikke deles med staten. Et slikt opplegg legger til rette for en bedre kommunefinansiering med reell beskatningsfrihet for alle kommuner, samtidig som det kan bidra til større nøytralitet i kapitalbeskatningen. En utvidet eiendomsskatt kan fortsatt være frivillig. Dersom det ikke legges opp til en vesentlig økning av eiendomsskatten i forhold til i dag, kan hensynet til nøytralitet i kapitalbeskatningen tilsi at eiendomsskatten gjøres obligatorisk.

BAKGRUNN

Beskatning av formue og bolig har hatt stor oppmerksomhet i Skatteutvalgets utredning om nytt skattesystem (NOU 2003: 9) og i den pågående politiske behandling (St.meld. nr. 29 2003-2004 og St.meld. nr. 1 2004-2005). Reformbehovet er for det første knyttet til at verdsettingen av skattegrunnlaget varierer betydelig mellom ulike formuesobjekter. Denne skattemessige forskjellsbehandling gjør det attraktivt å investere i objekter som verdsettes lavt, eksempelvis bolig og ikke-børsnoterte aksjer, og kan bidra til å redusere den samfunnsøkonomiske avkastningen på kapital. For det andre bidrar globalisering og tettere økonomisk integrasjon til at det er ønskelig å vri beskatningen fra objekter som er relativt mobile mellom land til

objekter som er relativt immobile, noe som i denne sammenheng betyr en vridning av beskatningen fra finanskapital til bolig.

Skatteutvalget tok utgangspunkt i et nøytralitetsprinsipp som innebærer at ulike former for kapital i større grad bør behandles likt, noe som vil måtte innebære vesentlige endringer i boligbeskatningen. I dagens system beskattes avkastningen på investering i bolig gjennom den såkalte fordelsskatten. Utformingen av fordelsskatten innebærer imidlertid at avkastningen på boliginvesteringer beskattes lavere enn avkastningen på andre investeringer. Det har sammenheng med at ligningsverdien av boliger ikke skal overstige 30 prosent av markedsverdien og at rentesatsen

* Takk til Kåre Johansen og Jørn Rattsø for nyttige kommentarer til et tidligere utkast.

som benyttes for å beregne avkastningen er relativt lav. At ligningsverdien av boliger er relativt lav bidrar også til at formuesskatten knyttet til bolig blir lavere enn for finanskapital.¹

For å oppnå større nøytralitet i beskatningen av avkastning på kapital foreslo Skatteutvalget å øke fordelsbeskatningen av egen bolig gjennom å øke rentesatsen for beregning av avkastningen og ved å øke ligningsverdiene for boliger som verdsettes under 30 prosent av markedsverdi.² Større nøytralitet i formuesbeskatningen skulle oppnås ved å gi verdsettingsrabatt på 70 prosent også for andre formueskomponenter enn bolig (herunder aksjer og bankinnskudd).³ Videre foreslo utvalget å redusere formuesskatten (og på sikt avvikle den), noe som ble sett i sammenheng med forslag om økt skatt på aksjeutbytte gjennom innføring av den såkalte aksjonærmodellen og at Norge har en relativt høy formuesskatt sammenliknet med andre OECD-land.

Den politiske behandlingen av Skatteutvalgets utredning innebærer at forslaget om å redusere formuesskatten følges opp. Det legges opp til en halvering i løpet av 2006 og 2007, men uten at det innføres en generell regel om verdsetting til 30 prosent av markedsverdi for alle formuesobjekter. Forslaget om økt fordelsbeskatning får ikke politisk oppslutning, og fordelsbeskatningen av egen bolig avvikles fra 2005.

Skatteutvalget tok høyde for at forslaget om økt fordelskatt ville møte politisk motsand, og foreslo subsidiært at det i stedet innføres en obligatorisk eiendomsskatt. Utvalget la til grunn at det fortsatt skal være kommunal beskatningsfrihet i eiendomsskatten (opp til en maksimumssats), men tok ikke stilling til om den obligatoriske delen av eiendomsskatten bør være kommunal eller statlig. Regjeringen Bondevik II har signalisert (St.meld. nr. 29 2003-2004) at den ikke vil følge opp forslaget om å erstatte fordelsskatten med en obligatorisk eiendomsskatt.

Utgangspunktet for denne kommentaren er at avvikling av fordelsskatten, reduksjon av formuesskatten og økt globalisering gir et økonomisk grunnlag for en utvidet eien-

domsskatt. Formålet med kommentaren er å gjøre kort rede for dagens eiendomsskatt og dens framtidige potensial, samt å diskutere hvorvidt eiendomsskatten bør være statlig eller kommunal og hvorvidt en kommunal eiendomsskatt bør være frivillig eller obligatorisk.

DAGENS KOMMUNALE EIENDOMSSKATT

Eiendomsskatten er i dag en eksklusiv og frivillig kommunal skatt.⁴ Dette i motsetning til de øvrige kommunale skatter (inntekts- og formuesskatt fra personer og naturressurskatt) som er obligatoriske og som deles med staten og/eller fylkeskommunen. Kommunene kan ilegge eiendomsskatt på bolig- og næringseiendommer i områder med bymessig bebyggelse, og på såkalte verker og bruk (eksempelvis kraftvirksomhet) i områder uten bymessig bebyggelse.⁵ Det kan ilegges eiendomsskatt på verker og bruk uten at det samtidig skrives ut eiendomsskatt i de deler av kommunen som har bymessig bebyggelse. Skattesatsen kan variere mellom 2 og 7 promille i de kommuner som benytter eiendomsskatt, og for boligeiendommer kan kommunene velge å innføre bunnfradrag. Eiendomsskattetakstene fastsettes av kommunene selv. For boliger utgjør eiendomsskattetakstene i gjennomsnitt vel 30 prosent av markedsverdi, men det er betydelig variasjon kommunene imellom.

En oppdatert oversikt over bruken av eiendomsskatt i norske kommuner finnes i Sauar (2003) hvor det framgår at i alt 230 kommuner benyttet eiendomsskatt i 2001. I om lag 120 av disse er det kun verker og bruk som er ilagt eiendomsskatt, mens de resterende også beskatter bolig- og næringseiendommer i områder med bymessig bebyggelse. Det er betydelig variasjon i utnyttelsen av eiendomsskatt mellom kommuner. Hele det tillatte intervallet på 2-7 promille utnyttes, og mange kommuner som kan skrive ut eiendomsskatt velger å ikke gjøre det. Det er for eksempel ingen kommuner i Akershus og Vestfold som skriver ut eiendomsskatt.⁶

Dagens eiendomsskatt har bare begrenset betydning for kommunefinansieringen. I 2003 var kommunenes inntekter fra eiendomsskatt 3,2 milliarder kroner, noe som bare er 4

1 Dette gjelder også i forhold til ikke-børsnoterte aksjer og aksjer på Oslo Børs' SMB-liste som verdsettes til 65 prosent av markedsverdi i formuesbeskatningen.

2 Samtidig ble det foreslått å øke bunnfradraget for å ivareta fordelingshensyn.

3 Forslaget innebar en tilsvarende avkorting av gjeld i beregningen av netto formue.

4 Med eksklusiv menes en skatt som ikke deles med andre forvaltningsnivåer.

5 Eiendomsskatteloven gir ingen presis definisjon av begrepet bymessig bebyggelse og avgrensingen har vært gjenstand for en rekke rettsaker.

6 Det vises til Borge og Rattsø (2004) for en økonometrisk analyse av kommunenes utnyttelse av eiendomsskatten.

prosent av kommunenes skatteinntekter eller 0,25 av Fastlands-BNP. I land som Storbritannia og USA utgjør eiendomsskatten om lag 3 prosent av BNP, og dette nivået kan betraktes som et grovt anslag på eiendomsskattens potensial i Norge når fordelbeskatningen avvikles og formuesskatten reduseres (og kanskje etter hvert avvikles). Eiendomsskatten ville da kunne utgjort nærmere 40 milliarder kroner i 2003 eller halvparten av kommunenes skatteinntekter.

En eiendomsskatt av en slik størrelsesorden forutsetter vesentlige endringer i eiendomsskatteoven. Eiendomsskatten må gjøres generell i den forstand at den som hovedregel omfatter all eiendom, og ikke som i dag begrenses til verker og bruk og områder med bymessig bebyggelse. En slik generell eiendomsskatt vil innebære reell beskatningsfrihet for alle kommuner. Videre må eiendomsskattetakstene legges opp mot markedsverdi, og det kan være nødvendig å øke maksimalskattesatsen fra dagens nivå på 7 promille. Åtte år etter at Eiendomsskatteutvalget (NOU 1996: 1) utredet en generell eiendomsskatt, har Regjeringen Bondevik II (St.meld. nr 29 2003-2004) signalisert at den vil vurdere å fjerne avgrensingen av eiendomsskatten til bymessige strøk og til verk og bruk. Det legges imidlertid ikke opp til noen vesentlig økning av eiendomsskatten ut fra dagens nivå.

STATLIG ELLER KOMMUNAL EIENDOMSSKATT?

I teori for optimal beskatning fokuseres det på hvordan skattesystemet påvirker atferden i husholdninger og bedrifter, og siktemålet er å utforme skattesystemet slik at det i minst mulig grad "forstyrrer" tilpasningen i privat sektor og ivaretar fordelingshensyn. Skatteutvalgets forslag om en utvidet eiendomsskatt for å oppnå større nøytralitet i kapitalbeskatningen er en anvendelse av slik teori. Tilnærmingen gir imidlertid ingen retningslinjer for å vurdere hvorvidt eiendomsskatten bør være statlig eller kommunal. En eiendomsskatt med en nasjonal skattesats vil påvirke tilpasningen i privat sektor på samme måte, uavhengig av om skatteinntektene tilfaller staten eller kommunene. Fiskal føderalisme og public choice gir et bedre grunnlag for å vurdere problemstillingen.⁷

Fiskal føderalisme

Innen fiskal føderalisme er det en betydelig litteratur om kriterier for gode kommunale skatter og mulige gevinster

ved kommunal beskatningsfrihet (se for eksempel Oates 1996). Gode kommunale skatter er karakterisert ved at de betales av de som har glede av kommunale tjenester (nyttebeskatningsprinsippet), at de er lite mobile mellom kommuner (unngå skattekonkurranse), at de er jevnt fordelt mellom kommuner (unngå store forskjeller i tjenestetilbud) og at de er lite konjunkturavhengige (stabilt tjenestetilbud over tid). Kommunal beskatningsfrihet antas å gi grunnlag for desentraliseringsgevinster ved at skatteinntektene og dermed standarden på det kommunale tjenestetilbudet kan tilpasses lokale preferanser og lokale kostnadsforhold.

Eiendomsskatten kjennetegnes ved at den skårer relativt godt på disse kriteriene. For det første betales eiendomsskatten i hovedsak av boligeiere og næringsliv lokalisert i kommunen, og gir derfor en god kobling mellom skattebetaling og bruk av tjenester. For det andre er eiendomsskattegrunnlaget lite mobilt fordi grunnen er immobil og eksisterende bygninger i liten grad kan relokaliseres. For det tredje vil eiendomsskatten gi kommunen stabile og forutsigbare skatteinntekter. Det har sammenheng med at bygningsmassen endres relativt lite fra år til år og at takseringsreglene er utformet slik at kortsiktige svingninger i markedsverdiene ikke påvirker eiendomsskattetakstene. For det fjerde vil forslaget om en generell eiendomsskatt som omfatter alle eiendommer bidra til en jevnere fordeling av skattegrunnlaget mellom kommuner. Endelig vil eiendomsskatten være godt egnet for kommunal beskatningsfrihet fordi den tilfredsstiller kriteriene for gode kommunale skatter.

De argumentene som er anført over tilsier at kommunene bør ha eiendomsskatt med beskatningsfrihet, men er ikke til hinder for at en eventuell obligatorisk eiendomsskatt kan tilfalle staten. Innefor fiskal føderalisme er det sterkeste argumentet for at eiendomsskatten bør være en eksklusiv kommunal skatt knyttet til såkalte vertikale fiskale eksternaliteter (Johnson 1988, Boadway og Keen 1996). Poenget er at økt skattesats på ett forvaltningsnivå vil redusere skattegrunnlaget for de andre forvaltningsnivåene, slik at ukoordinerte skattebeslutninger på flere forvaltningsnivå alt i alt kan gi et for høyt skattenivå. Hensynet til å begrense vertikale fiskale eksternaliteter tilsier at eiendomsskatten fortsatt bør være en eksklusiv kommunal skatt, og at en eventuell obligatorisk eiendomsskatt bør tilfalle kommunene.

⁷ Her defineres fiskal føderalisme som offentlig økonomi med flere forvaltningsnivå hvor det ikke er styringsproblemer på det enkelte forvaltningsnivå, mens public choice omhandler styringsproblemer.

Public choice

Teori for optimal beskatning har i hovedsak fokusert på hvordan skattesystemet påvirker atferden i privat sektor, mens mulige effekter på atferden i offentlig sektor i stor grad er ignorert. Atferden i offentlig sektor er typisk beskrevet ved en velmenende samfunnsplanlegger som maksimerer en velferdsfunksjon. Med en slik optimistisk beskrivelse av offentlige beslutninger, som innebærer fravær av styringsproblemer, vil ikke endringer i offentlig atferd som følge av endringer i skattesystemet gi noe effektivitetstap.

Hvis det derimot er styringsproblemer i offentlig sektor, vil det være relevant å utvide perspektivet i forhold til tradisjonell teori for optimal beskatning. Vurderinger av endringer og reformer i skattesystemet bør da ta hensyn til virkninger på ressursbruken i både privat og offentlig sektor. Tidlige bidrag i denne tradisjonen er Brennan og Buchanan (1977, 1980) som tok utgangspunkt i at offentlige beslutninger reflekterer interessene til offentlig ansatte, og at disse ønsker å maksimere skatteinntektene. Dette omtales ofte som Leviathan-hypotesen. En umiddelbar implikasjon av dette synet på offentlig sektor er det er ønskelig med elastiske skattegrunnlag for å begrense skatteinivået.⁸ Anbefalingen fra tradisjonell teori er motsatt; det er ønskelig med uelastiske skattegrunnlag for å begrense effektivitetstapet i privat sektor. I en samlet vurdering av skattesystemet må de to hensyn veies opp mot hverandre.

Glaeser (1996) og Hoxby (1999) argumenter for at eiendomsskatten kan bidra til å disiplinere kommunale Leviathaner. Poenget er at eiendomsskatten gir incentiver til mer effektiv kommunal tjenesteproduksjon: Mer effektiv tjenesteproduksjon vil i første omgang bety bedre tjenester for innbyggerne, noe som i neste omgang gjør kommunen mer attraktiv som bosted. Det oppstår press i det lokale boligmarkedet på grunn av økt innflytting og redusert utflytting, slik at bedre tjenester kapitaliseres inn i boligprisene. Økte boligpriser vil (over tid) øke kommunens inntekter fra eiendomsskatt, noe som er i de kommunale Leviathaners interesse. Kapitalisering står sentralt også i Fischel (2001), men effekten går her via såkalte «homevoters». Dette er velgere som er opptatt av å beskytte sine eiendomsverdier, og som følgelig har sterk interes-

se av å velge politikere som kan påse at kommunen drives effektivt.

Fordi den norske eiendomsskatten er en frivillig kommunal skatt, representerer norske kommuner en unik mulighet til å undersøke om eiendomsskatt faktisk bidrar mer effektiv kommunal tjenesteproduksjon. Det foreligger to slike analyser. Borge og Rattsø (2004) analyserer den kommunale avløpssektoren og finner at kommuner med eiendomsskatt har 20 prosent lavere enhetskostnader enn kommuner uten eiendomsskatt.⁹ Denne forskjellen reflekter i noen grad at bakenforliggende faktorer som kommunestørrelse og bosettingsmønster både har betydning for kostnadsnivået og for valget av eiendomsskatt. Når det kontrolleres for andre forhold som kan påvirke kostnadsnivået, reduseres forskjellen til 10 prosent, men den er fortsatt statistisk signifikant. Fiva og Rønning (2004) utfører en tilsvarende analyse av elevprestasjoner i grunnskolen. De finner at elevene i kommuner med eiendomsskatt oppnår signifikant bedre eksamensresultater i 10. klasse enn elever i kommuner uten eiendomsskatt når det kontrolleres for andre variable (utdanningsnivå i befolkningen, minoritets elever, ressursinnsats i grunnskolen, etc) som påvirker elevprestasjonene. Empirien gir altså en viss støtte til hypotesen om at eiendomsskatt bidrar til mer effektiv kommunal tjenesteproduksjon.

Diskusjonen av public choice perspektiver har så langt fokusert på betydningen av eiendomsskatt for kostnadseffektivitet, men det kan også argumenteres for at eiendomsskatt kan bidra til et riktigere skattenivå. Ett argument som ofte framføres mot større kommunal beskatningsfrihet i Norge er at slik frihet vil føre til høyere skatteinivå. Det anføres gjerne at kommunene allerede i dag har frihet til å redusere inntektsskatten for personer. Men fordi ingen kommuner utnytter friheten til å redusere inntektsskatten, må større frihet bety frihet til å sette skattesatsen opp. Det er ikke opplagt at høyere skatteinivå som følge av større lokal beskatningsfrihet er uheldig. Et høyere skatteinivå vil være positivt i den grad det reflekterer bedre tilpasning til lokale preferanser og kostnadsforhold, men negativt i den grad det reflekterer styringsproblemer på kommunalt nivå som bidrar til et høyere skatteinivå enn det velgerne ønsker.

⁸ Gordon og Wilson (1999) presenterer en systematisk analyse av hvilke implikasjoner Leviathan-hypotesen kan ha for utformingen av skattesystemet.

⁹ Kommuner med eiendomsskatt er definert som kommuner som skriver ut eiendomsskatt på bolig- og næringseiendommer i områder med bymessig bebyggelse. Kommuner som kun skriver ut eiendomsskatt på verker og bruk behandles på samme måte som kommuner uten eiendomsskatt fordi kapitaliseringsmekanismen antas å være lite relevant for verker og bruk.

I denne sammenheng er det et poeng at kommunal beskatningsfrihet i eiendomsskatten kan bidra til bedre velgerkontroll enn frihet i inntektsskatten for personer. Det har sammenheng med eiendomsskatten i større grad er synlig for skattyterne fordi den betales på egen giro, og ikke betales sammen flere andre skatter ved trekk i lønn. Det hjelper også at eiendomsskatt og annen boligskatt er upopulære blant velgerne.

De public choice argumentene som er anført over tilsier også at eiendomsskatten bør være en eksklusiv kommunal skatt. Det kommer klarest fram i analysene til Glaeser og Hoxby hvor de kommunale Leviathanene disiplineres fordi eiendomsskatten tilfaller kommunen, og disiplineringseffekten vil være sterkere jo høyere den kommunale eiendomsskattesatsen er. Det vil også være lettere for velgerne å holde kommunepolitikerne ansvarlig for skattenivået dersom eiendomsskatten ikke deles med staten.

OBLIGATORISK ELLER FRIVILLIG EIENDOMSSKATT

Skatteutvalgets forslag om en obligatorisk eiendomsskatt må forstås på bakgrunn av at utvalget betrakter økt eiendomsskatt som et alternativ til økt fordelbeskatning for å oppnå større nøytralitet i kapitalbeskatningen. Dersom eiendomsskatten gjøres obligatorisk samtidig som avgrensingen til bymessige strøk fjernes, vil alle boligeiere måtte betale eiendomsskatt.

Betydningen av om eiendomsskatten er obligatorisk eller frivillig vil avhenge av dens framtidige størrelse. La oss først tenke oss at det legges opp til at eiendomsskatten skal bli en betydelig finansieringskilde for kommunene langs de linjer som ble antydnet i del 2 (3 prosent av Fastlands-BNP eller 40 prosent av kommunenes skatteinntekter). Et slikt opplegg må kombineres med at andre kommunale skatter (først og fremst inntektsskatt fra personer) og/eller statlige overføringer reduseres. Trolig vil de fleste kommuner som ikke har eiendomsskatt respondere på et slikt inntektsbortfall med å innføre eiendomsskatt, og kommuner som allerede har eiendomsskatt vil øke den. Eiendomsskatt vil altså bli innført i de fleste kommuner selv om den ikke gjøres obligatorisk.

I et framtidsbilde hvor det ikke legges opp til en vesentlig økning av eiendomsskatten i forhold til i dag, vil det ha større betydning om eiendomsskatten er obligatorisk eller frivillig. En frivillig eiendomsskatt vil trolig innebære at

mange kommuner fortsatt velger å ikke innføre eiendomsskatt, og en obligatorisk eiendomsskatt vil da kunne være et bidrag til større nøytralitet i kapitalbeskatningen.

AVSLUTTENDE MERKNADER

De pågående reformer av skattesystemet innebærer at fordelbeskatningen av egen bolig avvikles og at formuesskatten reduseres. Sammen med økt globalisering gir dette et økonomisk grunnlag for en utvidet eiendomsskatt. I denne kommentaren er det argumentert for at en utvidet eiendomsskatt fortsatt bør være en eksklusiv kommunal skatt som ikke deles med staten. Ved at eiendomsskatten er en eksklusiv skatt for kommunene legges det til rette for bedre skattebeslutninger ved at vertikale fiskale eksternaliteter begrenses og til økt effektivitet i kommunal tjenestetproduksjon ved at økte eiendomsskatteinntekter knyttet til kapitalisering av bedre tjenestetilbud beholdes lokalt.

En utvidet eiendomsskatt innebærer at andre kommunale inntekter må reduseres betydelig, slik at de fleste kommuner vil velge å innføre eiendomsskatt selv om den ikke gjøres obligatorisk. Dette vil bidra til større nøytralitet i kapitalbeskatningen når fordelsskatten avvikles. Dersom det ikke legges opp til en vesentlig økning av eiendomsskatten i forhold til i dag, kan hensynet til nøytralitet i kapitalbeskatningen tilsi at eiendomsskatten gjøres obligatorisk.

Avviklingen av fordelsskatten har sammenheng med sterk politisk motstand mot å beskatte bolig. Det er ikke usannsynlig at denne politiske motstanden også vil blokkere en utvikling i retning av en utvidet eiendomsskatt. I så fall gir man slipp på økonomiske gevinster knyttet til bedre kommunefinansiering og større nøytralitet i kapitalbeskatningen som kan øke den samfunnsøkonomiske avkastningen på kapital.

REFERANSER:

- Boadway, R. og M. Keen (1996): «Efficiency and the optimal direction of federal-state transfers», *International Tax and Public Finance* 3, 137-155.
- Borge, L.-E. og J. Rattsø (2004): «Income distribution and tax structure: Empirical test of the Meltzer-Richard hypothesis», *European Economic Review* 48, 805-826.

Borge, L.-E. og J. Rattsø (2004): «Property taxation as incentive for cost control: Empirical evidence for utility services in Norway», manuskript, Institutt for samfunnsøkonomi, NTNU.

Brennan, G. og J. Buchanan (1977): «Towards a tax constitution for Leviathan», *Journal of Public Economics* 8, 255-273.

Brennan, G. og J. Buchanan (1980): *The power to tax*, Cambridge University Press.

Fiva, J. og M. Rønning (2004): «Property taxation as determinant of school district efficiency», manuscript, Institutt for samfunnsøkonomi, NTNU.

Fischel, W. (2001): «Homevoters, municipal corporate governance, and the benefit view of the property tax», *National Tax Journal* 54, 157-174.

Glaeser, E. (1996): «The incentive effects of property taxes on local government», *Public Choice* 89, 93-111.

Gordon, R.H. og J.D. Wilson (1999): «Tax structure and government behavior: Implications for tax policy», Working Paper 7244, National Bureau of Economic Research.

Hoxby, C. (1999): «The productivity of schools and other local public goods producers», *Journal of Public Economics* 74, 1-30.

Johnson, W.R. (1988): «Income redistribution in a federal system», *American Economic Review* 78, 570-573.

Oates, W.E. (1996): «Taxation in a federal system: The tax assignment problem», *Public Economics Review*, June, 35-60.

NOU 1996: 20 Ny lov om eiendomsskatt, Statens forvaltningstjeneste.

NOU 2003: 9 Skatteutvalget: Forslag til endringer i skattesystemet, Statens forvaltningstjeneste.

Sauar, A. (2003): Praktisering av eiendomsskatt i kommunene, manuskript, TK-senteret.

St.meld. nr. 29 (2003-2004) Om skattereform, Finansdepartementet.

St.meld. nr. 1 (2004-2005) Nasjonalbudsjettet 2005, Finansdepartementet.

Professor Wilhelm Keilhau's Minnefond

Fondet har i det vesentlige gitt støtte til dekning av trykkingsutgifter ved utgivelse av økonomiske forskningsavhandlinger samt til reise- og oppholdsutgifter ved aktiv deltagelse ved økonomisk faglige kongresser eller forskningsprosjekter. Dette vil fortsatt være hovedretningslinjen for fondets virksomhet.

Fondet kan også gi støtte til forskere som ønsker å utvide sine kunnskaper på et spesielt felt inne den økonomiske teori og av den grunn ønsker et kortvarig opphold ved en forskningsinstitusjon som har spesiell kompetanse innen dette felt.

Professor Wilhelm Keilhau's Minnefond er et «siste utvei fond» på den måten at det er først når andre former for støtte ikke er tilgjengelig eller ikke er tilstrekkelig at støtte fra fondet kan bli aktuelt.

Skriftlig søknad sendes til

Leif Høegh & Co

Postboks 2596 Solli, 0203 Oslo – Telefon 22 86 97 00